

[Lænnung.]

specielt altsaa Tilbagebetalingsloven, vil gøre alt, hvad der er muligt for, at en saadan Mand kommer til at tilbagebetale et yderligere passende Beløb ud over, hvad der maatte følge af Procentsatserne. Der foreligger dog forskellige Muligheder i saa Henseende, og jeg henstiller, at man meget har Opmærksomheden henvendt paa disse Forhold.

Maa jeg endelig udtale yderligere en Henstilling til rette vedkommende, nemlig den, at man i adskillige Tilfælde bør se nøje paa Forhold, selv om de engang under Besættelsen har været for Odelsudvalget. En Kontrol af en Regning bestaar jo navnlig i to Dele: Kontrol af Prisangivelsen og Kontrol af Mængdeangivelsen. I første Henseende, Kontrollen af Prisangivelsen, har Odelsudvalgets Kontrol utvivlsomt været udmærket og effektiv, altsaa med Hensyn til Enhedspris o. s. v., i sidste Henseende derimod, Kontrollen med Mængde, med Kvantum, tror jeg, alle, der kender lidt til Forholdene, vil være enige om, at Kontrollen har været meget handicappet af de Forhold, hvorunder man arbejdede og maatte arbejde under Besættelsen. Det var vist i mange Tilfælde ganske umuligt at komme til at kontrolere, f. Eks. om der var præsteret saa og saa mange Tusind Kubikmeter Beton til et Værnemagerarbejde eller ej; Kontrolmaaling af Mængden paa Arbejdspladsen eller i Marken er i mange eller vel de allerfleste Tilfælde ikke blevet tilladt, bl. a. fordi Værnemagten lagde sig imellem. Man bør derfor fortsat have Opmærksomheden henvendt ogsaa paa disse Arbejder og ikke mindst paa den Side af Spørgsmaalet, jeg her har peget paa: Spørgsmaalet om Kvantum, om de paagældende ikke har faaet Betaling, paa det danske Samfunds Bekostning, for et betydeligt større Kvantum, end der er anvendt. Jeg beder den højtærede Minister, om han vil have sin Opmærksomhed henvendt ogsaa paa dette ikke uvigtige Forhold ved Lovens Administration.

Maa jeg endelig blot til Slut udtale, at jeg for mit Vedkommende af principielle Grunde er noget betænkelig ved, at man ogsaa har inddraget Arbejder for den danske Stat under denne Lovgivning, og jeg opfordrer til, at Loven, for saa vidt angaar disse Arbejder, administreres med stor Varsomhed. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til hurtig Fremme.

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Fibiger): Jeg takker de ærede Ordførere for den velvillige Behandling af For-

slagene. Jeg forstaaer godt, at der er fremkommet forskellige Bemærkninger ved denne Lejlighed, for det har været et meget vanskeligt Omraade at lovgive paa. Selve Tilblivelsen har været af en meget vanskelig Karakter, kan jeg godt sige. Man begyndte allerede lige efter den 5. Maj at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, og paa et vist Tidspunkt mente man, at Loven skulde fremkomme sammen med de to Straffelove, de to første Værnemagerlove, saa at det havde været et samlet Komplex, henlagt under Justitsministeriet. Man blev imidlertid snart klar over, at Justitsministeriet ikke var det rette Forum, da der ikke skulde nogen Straffebestemmelser ind i de nu foreliggende Lovforslag, og senere blev Spørgsmaalet derfor henlagt under et Embetsmandsudvalg, egentlig i den Hensigt, at det skulde dreje sig om en Skattelov under Finansministeriet. Efter længere Tids Forløb blev man klar over, at man hellere maatte skille disse Sager ud og faa dem ind under en særlig Lov, som blev henlagt under Handelsministeriet, og det er kun en Maa-neds Tid siden, vi fik Forslaget i Handelsministeriet, og det blev bestemt, at det skulde forelægges derfra. Saa begyndte Forhandlingerne, og straks efter at Lovforslaget var udarbejdet, tog vi fat paa det paa den Maade, at jeg sammenkaldte Formændene og Ordførerne for Partierne herovre, for at man kunde faa den bedste Løsning paa Spørgsmaalet. Det er klart, at naar et saadant Forslag skal gennemføres, og der er saa mange modstridende Anskuelser, som der var baade i Regeringen og i andre Kredse, saa skal det tage sin Tid, inden man naar til Enighed. Jeg kan godt sige, at det, efter at Loven blev henlagt til Handelsministeriet og det saaledes var afgjort, at det blev mig der skulde forelægge Loven, har været mig magtpaaliggende, at Forslaget blev saa retfærdigt som muligt over for vore Medborgere, og jeg har haft nogle søvnløse Nætter i den Anledning, idet jeg ønskede ikke at gøre nogen Uret, for det vilde have været meget beklageligt i et saadant Forhold.

Jeg vil gerne sige, at jeg betragter disse to Love paa samme Maade som det ærede Medlem Hr. Foss: de er ikke Straffelove, men er i Virkeligheden en Udvidelse af Krigskonjunkturbeskatningen. Derfor vil jeg gerne slaa fast, at man over for Erhvervslivet behandler dem, som har haft meget Arbejde for Tyskerne, paa en anden Maade end dem, som kun har haft mindre Leverancer, og at Tilbagebetalingen derfor er forskellig for disse to Grupper. Det er